

Domnule Ministru, stimați invitați,

Salut inițiativa organizatorilor de a reuni reprezentanții producătorilor agricoli și pe cei ai instituțiilor de profil din sectorul agricol, pentru ca împreună să încercăm să găsim răspuns la întrebarea: „cum poate deveni agricultura un motor de creștere a economiei?”.

Precizez că voi exprima un punct de vedere în calitate de director general al unei Agenții care implementează politici, nu le elaborează.

Această temă este o adevărată provocare, dacă ne gândim că agricultura României se confruntă cu un anumit specific, **respectiv fărâmițarea terenului agricol**. Dacă ne uităm la structura exploatațiilor agricole, vedem că peste 80 % din fermierii care au solicitat plata la hectar dețin terenuri cu suprafețe de până la 5 hectare.

În acest context, este firesc să ne întrebăm dacă nu vorbim mai mult de o agricultură de semisubzistență, decât de o agricultură performantă, menită să contribuie la creșterea economiei.

Totuși, față de 2007, primul an în care Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) a implementat schema de sprijin pe suprafață, vedem că **există o tendință de comasare a terenurilor agricole**.

Astfel, deși suprafața pentru care s-a solicitat sprijin financiar a crescut de la 9,4 milioane hectare în 2007 la peste 9,5 milioane hectare în acest an, numărul cererilor a scăzut cu peste 100.000, până la 1.121.207 cereri.

Este important să precizăm și faptul că doar 1 % din fermieri dețin peste 50% din suprafața pentru care s-au depus cereri de sprijin, iar aceștia primesc jumătate din fondurile alocate României pentru sprijinul pe suprafață. Raportând la faptul că **APIA a plătit doar în acest an peste un miliard de euro fermierilor** iată că, din această

perspectivă, pentru acești 1% din fermieri plata pe suprafață reprezintă un suport pentru realizarea investițiilor în agricultură.

Acești aproximativ 11.000 de fermieri care dețin peste 100 de hectare reprezintă segmentul exploatațiilor agricole comerciale; ei produc pentru piață și derulează afaceri în agricultură. Exemplele de afaceri de succes în agricultură nu sunt puține, iar cei prezenți în sală pot confirma acest lucru. Nu știu, însă, dacă aceste exemple sunt suficiente pentru a discuta despre agricultura României ca și un motor de creștere a economiei.

Nu se poate vorbi despre performanță în agricultură când fermierul are două sau trei hectare de teren agricol și două-trei animale. Cu siguranță ar trebui acordată o atenție sporită programelor prin care fermierii să fie încurajați să producă mai mult pentru “piață”, decât pentru autoconsum, însă trebuie depășită și reținerea producătorilor în a se asocia.

Alături de comasarea terenurilor, **fondurile europene au un rol decisiv pentru agricultura din România**, atât cele de dezvoltare rurală, cât și cele destinate plăților la hectar. Și într-un caz și în celalalt, regula este simplă: primim bani europeni, dar în anumite condiții, mai precis cu respectarea unor procedee stricte.

Procedeele stricte pe care gestionarea plăților directe le presupune reprezintă la rândul lor un factor indirect de creștere a eficienței în agricultură.

Faptul că un agricultor trebuie să completeze cererile de sprijin, să respecte angajamentele asumate în cererea de finanțare și să gestioneze o sumă de bani pe care o primește în cont bancar contribuie la formarea unei mentalități antreprenoriale în rândul fermierilor români care în cea mai mare parte trebuie încă să se adapteze unei agriculturi comunitare, bazată pe astfel de concepte.

În aceeași măsură, agricultorii pot primi plățile pe suprafață numai dacă respectă bunele practici agricole și de mediu. O astfel de condiționare a activității agricole este fără precedent în România, iar agricultorii încep să învețe că dacă vrei faci agricultură

trebuie să îți asumi o serie de responsabilități. Constatăm astfel că, treptat, agricultorii devin mai eficienți și încep să își privească activitatea ca pe un business veritabil.

Într-un fel este de înțeles reacția fermierilor care reclamă “birocrăția” întâmpinată în accesarea fondurilor europene dar toate aceste procedee europene condiționează acordarea banilor.

Însă da, se poate facilita accesul fermierilor la fondurile europene, chiar și prin consilierea acestora de către specialiștii din instituțiile implicate în gestionarea acestor fonduri. Sau pot să amintesc despre posibilitatea de depunere online a cererii de sprijin pe suprafață sau despre accesul fermierilor la o bază de date privind beneficiarii plăților pe suprafață.

Sper că acest lucru dovedește că, în paralel cu modernizarea agriculturii românești se poate vorbi și despre modernizarea instituțiilor implicate în derularea fondurilor europene destinate agriculturii, deci despre fermieri europeni și instituții europene.

Spun fermieri și instituții europene pentru că, fiind stat membru al Uniunii Europene, nu putem vorbi despre agricultura României decât în context european, iar **reforma Politicii Agricole Comune** va avea impact și asupra noastră. România și-a exprimat acordul față de propunerea de **prelungire a aplicării SAPS până în 2013**, atât pentru faptul că este un sistem mai ușor de implementat față de Schema de Plată Unică (SPS), cât și pentru faptul că acest sprijin financiar poate fi mai ușor accesat de către fermieri deoarece nu necesită o cofinanțare din partea acestora.

O altă propunere de reformă PAC, care vizează activitatea Agenției, este cea referitoare la **eliminarea cotei de lapte**. Legat de acest subiect, pot să vă spun că România nu a depășit nici în anul de cotă 2008-2009 cota de lapte de circa 3,1 milioane tone de lapte alocată țării noastre. Totuși, eliminarea cotei de lapte trebuie completată cu implementarea unui mecanism de sprijin financiar pentru zonele, cum ar fi cele montane, unde fermierii ar putea fi afectați de eliminarea cotei.

În ceea ce privește **ajutoarele de stat**, acest an fiind ultimul în care acest tip de sprijin financiar se poate acorda sub forma actuală, reprezentanții MAPDR au identificat mai multe forme de sprijin, de interes pentru fermieri, ce urmează a fi notificate pentru a fi acordate începând de anul viitor. Aceste noi tipuri de ajutoare de stat vizează, printre altele, acordarea de despăgubiri în caz de calamități naturale, susținerea unor investiții în agricultură – garantarea creditelor de investiții sau ajutoare legate de îndeplinirea cerințelor suplimentare privind bunăstarea animalelor.

Ca o concluzie a celor menționate, consider că, indiferent de tipul sprijinului financiar destinat agriculturii, este esențial ca fermierii să conștientizeze importanța asocierii, pentru că numai așa putem face față noilor provocări cu care se confruntă agricultura europeană și numai așa putem adapta producția la cerințele pieței.

Vă multumesc!